

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1953 m. gruodžio mėn. 10 d., ketvirtadienis | Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 99 (326)

Tarybinę spaudą — į mases!

Tarybinė spauda — naujo tipo spauda, galingas komunistinio darbo žmonių auklėjimo ginklas. Aukštas idėjinis lygis, teisingumas ir neišardomas ryšis su liaudimi yra skiriamosios tarybinės spaudos ypatybės, kurių dėka ji įgį visos liaudies meilę, pasidomimą ir palaikymą.

Dabar, kai visos Tarybų Sąjungos dirbantieji įkvėpti Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės istorinių nutarimų, nukreiptų į naują galingą žemės ūkio, liaudies vartojimo reikmenų gamybos pakėlimą, atkakliai kovoja už pramonės ir maisto prekių gausumo sudarymą gyventojams, spaudos vaidmuo ir reikšmė neišmatuojamai išaugo. Todėl labai svarbu, kad tarybiniai laikraščiai ir žurnalai dar plačiau pasklistų, pasiektų kiekvieną gyventoją.

Nematytai išsivystė periodinės spaudos leidimas Tarybų Lietuvoje. Pas mus leidžiami devyni respublikiniai laikraščiai, daug žurnalų lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Atskiras laikraštis leidžiamas mūsų rajone.

Dabar Rokiškio rajone vyksta laikraščių ir žurnalų prenumeratos 1954 metams rinkimas. Tai didelis ir atsakingas darbas. Daugelyje ryšių skyrių ir kolūkių, daugelyje pramonės įmonių, įstaigų ir mokyklų spaudos platinimas vyksta labiau organizuotai, negu praėjusiais metais. Kiekviename ryšių skyriuje, klube-skaitykloje sudaryti prenumeratos rinkimo punktai, spaudos platinimo darbą atlieka 98 spaudos platintojai. Sėkmingai platina spaudą „Žvaigždės“ kolūkio laiškininkė drg. Stelionienė. Ji per pirmąsias dienas surinko 40 prenumeratų. Neblogai vykdo laikraščių ir žurnalų platinimą „Tikruoju keliu“ kolūkio klubo-skaityklos vedėjas drg. Kirstukas.

Spaudos platinimas — didelės politinės svarbos reikalas. Gerai organizuoti laikraščių ir žurnalų prenumeravimą — reiškia dar labiau pakelti mobilizuojančią ir organizuojančią spaudos jėgą vi-

sose ūkinės ir kultūrinės statybos srityse. Tačiau, eilėje apylinkių, įmonių ir įstaigų sprendžiant šį klausimą prileidžiami rimti trūkumai.

Onuškyje, pavyzdžiui, prenumeratos rinkimas laikraščiams ir žurnalams pradėtas prieš savaitę, tačiau vyksta labai lėtai, remiantis klaidinga prielaida, kad iki ateinančių metų pradžios laiko esą pakankamai ir todėl su prenumeratų rinkimu galima dar delsti. Iki šiol čia surinktos tik 25 prenumeratos. Blogai padeda platinti spaudą vietos bibliotekos vedėjas drg. Keliutis, Užubalių ir Onuškio klubai-skaityklos.

Panaši padėtis Panemunėlio ryšių agentūros zonoje. Dar mažiau padeda ryšių darbuotojams platinti spaudą Juodupės apylinkės kultūros įstaigos. Bibliotekos vedėjas drg. Jukna, užsiėmęs ūkiniais reikalais, nebesusitvarko net su tiesioginiu darbu, o savo, kaip visuomeninio platintojo, pareigų neatlieka, pasitenkindamas tik tuščiais pažadais. Nepadeda ryšių darbuotojams platinti spaudą ir vietos klubo-skaityklos vedėjas drg. Kanopa.

Ką kalba šie faktai? Tai, kad tiek tų apylinkių pirmininkai, tiek vietos partinės ir tarybinės organizacijos atitrūko nuo vadovavimo prenumeratos rinkimui, palikdami šį darbą „Sąjunginės spaudos“ darbuotojams. O „Sąjunginės spaudos“ rajoninės organizatorius drg. Ariechovas, daugelis jam pavaldžių visuomeninių spaudos platintojų dirba blogai, dažnai patys nežino padėties vietose.

Bet už spaudos platinimą pirmiausia atsako partiniai organai, nes tai — jų svarbiausias reikalas, tiesioginė pareiga. Rajono partijos komiteto agitacijos-propagandos skyriaus darbuotojai turi imtis reikiamų priemonių spaudos platinimui rajone pagerinti. Jų pareiga nuolat vairuoti ir kontroliuoti „Sąjunginės spaudos“ rajono skyriaus darbuotojų veiklą, padėti jiems organizuoti aktyvų spaudos platinimą.

Plačiojoje TĒVYNĖJE

Visasąjunginis žemės ūkio filmų festivalis

Gruodžio 1 d. kaimo teatrų ir kilnojamųjų kino įtaisinių ekranuose prasidėjo visasąjunginis žemės ūkio mokslo populiarinimo ir mokomųjų filmų festivalis, kurį organizavo TSRS Kultūros ir Žemės ūkio ministerijos.

Festivalio metu bus parodyti 125 geriausieji kino filmai, skirti mišūrinio agrobiologijos mokslo pasiekimams ir žemės ūkio pirmųjų patyrimui. Visi kaimo kino įtaisiniai parodys kino žurnale „Žemės ūkio naujienos“ Nr. 9 apie kvadratinį-lizdinį žemės ūkio kultūrų sodinimo ir sėjos būdą, „Apsaką apie augalų gyvenimą“, „Mišūrinio keliais“ ir kt.

Festivalis truks iki 1954 metų balandžio 1 d. Festivalio metu žemės ūkio specialistai skaitys paskaitas ir rengs pasikalbėjimus.

(TASS—ELTA).

VORONEŽO SRITIS. Ertiškio cukraus kombinato kolektyvas, išjungęs į socialistines lenktynes Didžiojo Spalio 36-ųjų metų garbei, išpareigojo duoti virš plano 25 tūkstančius pūdų cukraus. Savo gamybinius išpareigojimus kolektyvas garbingai įvykdė. Nuotraukoje: Cukraus įpokavimas ant pusiau automatinių svarstyklių su mechanizuotu maišų užsiuvimu. Priešakiname plane — darbininkė A. Kirina.

A. Zenino (TASS) nuotrauka.

VOLOGDOS SRITIS. Didelė grupė srities mechanizatorių ir specialistų pagal partijos šaukimą išvažiavo į MTS ir kolūkius. Vologdos laivų remonto fabriko vyresnysis inžinierius drg. Novikovas paskirtas vyresniuoju inžinieriumi Ležskos mašinų-traktorių stotyje. Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę): inžinierius V. L. Novikovas, stalių brigadininkas P. E. — Pachomovas ir MTS partinės organizacijos sekretorius B. V. Tumanovas prie naujo garažo statybos.

F. Sotnikovo (TASS) nuotrauka.

MTS MECHANIZATORIAI DIRBA IŠTISUS METUS

Stavropolio krašte Nadeždino MTS mechanizatoriai dar lapkričio mėnesio pradžioje baigė remontuoti traktorius, kombainus ir kitas mašinas bei padargus. Baigę remontą, 86 traktorininkai, kombainininkai, kalviai, tekintojai ėmė mokytis statybinų profesijų. Jie mokosi mūrininko, stogdengio, dailidės, šaltkalvio-montuotojo specialybę. Šaltkalvių-montuotojų grupė įrengė žemės ūkio artelės „Pobieda“ pienininkystės fermoje automatines girduklas ir vėjo variklį. Dailidės ir stogdengiai baigia statyti kiaulidę, veršidę ir arklidę.

Kiekvienas MTS darbininkas tapo plataus profilio mechanizatoriumi. Tai įgalino likviduoti darbo sezoniškumą ir užtikrinti mechanizatorių darbą per ištus metus.

(TASS—ELTA).

TARYBŲ LIETUVOJE

BUVĘ TARYBINĖS ARMIJOS KARIAI VYKSTA DARBUI Į KAIMĄ

RIETAVAS, gruodžio 7 d. (ELTA). Daugelis sugrįžusių į gimtinę buvusių Tarybinės Armijos karių pareiškė norą dirbti kolūkiuose ir mašinų-traktorių stotyse.

Jaunesnysis agronomas demobilizuotas karys B. Jonušas pradėjo dirbti „Spalio“ kolūkyje. Tokiose pat pareigose Molotovo vardo sėklininkystės žemės ūkio artelėje dirba buvęs Tarybinės Armijos karys drg. Vencevičius. Neseniai sugrįžęs iš Tarybinės Armijos drg. Žilevičius dabar MTS remontuoja traktorių, o pavasarį dirbs jais kolūkiuose, drg. Biržantas remontuoja inventorių Laukuvos mašinų-traktorių stotyje. Daug buvusių karių jau dirba šoferlais kolūkiuose.

12 demobilizuotų Tarybinės Armijos karių, jiems pageidaujant, nukreipti mokytis į Šilutės žemės ūkio mechanizacijos mokyklą. Čia jie įsigys traktorininkų, kombainininkų ir mechanikų specialybes.

Naujos žuvų veislės respublikos vandenyse

Respublikos ežeruose ir upėse aklimatizuojamos naujos žuvų veislės. Šią vasarą į Nemuno žiotis ties Rusne buvo paleista tūkstantis sterilių metinukių, kurios veisiasi Šiaurės Dvinoje. Sterlės jau priaugo po 300—400 gramų.

Neseniai į Simno ir Obelijos ežerus aklimatizavimui suleista daug Kaspijos sazanų.

(ELTA).

TRUMPAI

Bendrabutis įsteigtas prie septynmetės mokyklos, esančios Sedos rajono „Kelio į ateitį“ kolūkyje. Čia pat veikia valgykla. Bendrabutyje apsigyveno 15 mokinių.

(ELTA).

„Lenino keliu“ kolūkyje lėtai vyksta kūlimas ir sėklų supylimas

Kūlimo darbų užbaigimas ir sėklų fondų supylimas visam pasėlių plotui šiuo metu yra svarbiausias rajono kolūkių uždavinys. Negalima pamiršti, kad bet koks šių darbų vykdymo delsimas yra nuostolingas kolūkiams.

Tačiau eilėje rajono kolūkių kūlimo darbai ir sėklų supylimas vyksta neleistinai lėtai. Ypač nepakenčiama padėtis šiuo klausimu „Lenino keliu“ kolūkyje. Gruodžio 5 dieną grūdinių kultūrų kūlimo planas įvykdytas tik 50,9 procento, o sėklų supylimo — 44,4 procento. Tik prieš dvi dienas pradėtas daugiamėčių žolių sėklos kūlimas. Per paskutines penkias dienas kolūkyje įvykdyta tik pusė procento grūdinių kultūrų kūlimo plano.

Kaip atsitiko, kad „Lenino keliu“ kolūkis taip atsilieka kūlime ir sėklų supylime? Atsilikimo priežasties pir-

miausia reikia ieškoti pačiame kolūkyje. Dėl silpnos darbo organizacijos darbas prie kulliamųjų agregatų prasideda dažniausiai priešpiečia. Neorganizuojamas kūlimas dviem pamainom. Kaip tik dėl to per dieną prikullama tik po 3—4 tonas grūdų. Brigadininko drg. Šinkūno vadovaujamoje laukininkystės brigadoje darbas vyksta su pertraukomis. Taip, pavyzdžiui, lapkričio 28 dieną brigadininkas išvyko į rajono centrą niekam neperdavęs savo pareigų, ir dėl to tą dieną kūlimas nevyko.

Rimtą paramą kolūkiui privalo suteikti Panemunėlio MTS, kurios sudėtinga kulliamoji dirba „Lenino keliu“ kolūkyje. Tačiau, kaip taisyklė, MTS kulliamoji dirba blogai, dažnai genda.

— Pagal sutartį Panemunėlio MTS privalėjo prikulti pas mus 300 tonų, — kalba

kolūkio pirmininkas drg. Rimas, — o neatliko ir šeštios dalies darbo. Štai gruodžio 5 d. MTS sudėtinga kulliamoji buvo perkelta į I laukininkystės brigadą. Po pusantros darbo dienos ji sustojo. Tebestovi ji ir šiandien.

Pasirodo, MTS kulliamoji blogai atremontuota. Traktorininkė drg. Baltakytė taip pat netvarkingai prižiūri traktorių. Rezultate dažnai pasitaiko prastovėjimai.

„Lenino keliu“ kolūkio vadovai pamiršo praėjusių metų pamokas, kai teko sėti nepilnos kondicijos sėklomis, ir rezultate grūdinių kultūrų derlingumo užduotis žymiai neįvykdyta. Kolūkio vadovai turi imtis ryžtingų priemonių sustiprinti grūdinių kultūrų kūlimo ir sėklų supylimo tempus visam ateinančių metų pasėlių plotui.

V. Gricius,
J. Ivanovičius

Kelti laikraščių ir žurnalų lygį

Visuose dideliuose ir šlovinguose Komunistų partijos reikaluose mūsų spauda yra jos ištikimas ir kovinis padėjėjas. Spauda padeda partijai auklėti mases komunistine dvasia, mobilizuoti jas grandiozinoms ūkinės ir kultūrinės statybos uždaviniams vykdyti. Spauda išgarsina priešakinius pramonės, žemės ūkio ir kultūros žmones, daro jų darbo patyrimą prieinamą milijonams žmonių, padeda vystyti savikritiką ir kritiką iš apačios, nurodo konkrečius trūkumų kaltininkus, pliekia biurokratus, žmones, pažeidžiančius tarybinius įstatymus, ryžtingai kovoja su visu tuo, kas stabdo mūsų žengimą į priekį.

TSKP CK rugsėjo Plenumas paragino tarybinę liaudį nukreipti visas jėgas ir kūrybinę iniciatyvą žemės ūkiui smarkiai pakelti, produktų gausumui gyventojams ir žaliavos gausumui lengvajai bei maisto pramonei sukurti. Mūsų šalis turi neišsemiamas galimybes šiems uždaviniams sėkmingai išspręsti. Visas klausimas yra — atskleisti šias galimybes ir rezervus, pilnutinai juos išnaudoti.

Kovoje už TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimų įgyvendinimą mūsų spaudai reikia nuveikti didelį, gilų ir įvairiapusį darbą. Bet, kaip parodė šiomis dienomis įvykęs sritinių, kraštų ir respublikinių laikraščių redaktorių ir žemės ūkio skyrių vedėjų pasitarimas, kurį sušaukė TSKP Centro Komitetas, mūsų spaudos darbe nušviečiant žemės ūkio klausimus yra rimtų trūkumų.

Savo kalboje pasitarime TSKP CK sekretorius drg. N. S. Chruščiovas kalbėjo, kad nepaisant didelio darbo, kurį išvystė partinės organizacijos ir žemės ūkio organai vykdamas uždavinius žemės ūkiui toliau išvystyti, darbo pertvarkymas Plenumo išskeltų reikalavimų šviesoje atliekamas dar lėtai. Vis dėlto laikraščiai ir žurnalai neretai pavalzduoja reikalą taip, tarytum visi Centro Komiteto Plenumo išskelti uždaviniai jau išspręsti. Toks nusiramimas gali padaryti tik žalą reikalui.

Plenumas nurodė, kad žemės ūkiui toliau kelti nepaprastai svarbią reikšmę turi kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių stiprinimas kvalifikuotais kadrais. Bet spauda dar silpnai parodo, kaip vyksta vietoje inžinierių, agronomų, zootechnikų parinkimas mašinų-traktorių stotims ir kolūkiams. Ji nedemaskuoja tu

darbuotojų, kurie aristokratiškai žiūri į žemės ūkį, ir apeina faktus, kai į kaimą siunčiami dėl įvairių priežasčių netinkami žmonės.

Ypatingo dėmesio reikalauja kolūkių pirmininkų kadro parinkimas ir auklėjimas. Partinės organizacijos iki šiol blogai rūpinasi kolūkių pirmininkų kadrais, o laikraščiai silpnai kritikuoja trūkumus šioje srityje, taikstosi su tuo, kad į žemės ūkio artelių pirmininkų postus eile atvejų rekomenduojami netikę, anksčiau darbą sužlugdę darbuotojai.

Vienas iš veiksmingiausių priešakinio patyrimo propagavimo ir atsiliekančių kritikos metodų yra palyginimo metodas. Palygindami priešakinių, vidutinių ir atsiliekančių kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių ekonominius rodiklius, laikraščiai akivaizdžiai ir konkrečiai parodys tikrąją reikalų padėtį tuose ūkiuose, atskleis jų turimus rezervus. Tačiau nedaug laikraščių panaudoja tą veiksmingą kritikos metodą. Medžiagoje apie vietose vykstančias žemės ūkio parodas laikraščiai nieko nerašo apie atsiliekančius ūkius, apie būtinumą pakelti juos iki priešakinių ūkių lygio.

Norint visapusiškai ir giliai nušviesti žemės ūkio klausimus, reikia plačiai įtraukti į dalyvavimą laikraščiuose bei žurnaluose priešakinius kolūkiečius, agronomus, zootechnikus, traktorininkus, inžinierius, mokslinių įstaigų bendradarbius, partinius ir tarybinius darbuotojus, žmones, mokačius ir mylinčius darbą.

Kaip tik tie žmonės gali iš laikraščių ir žurnalų puslapių sumaniai papasakoti apie konkrečius, praktinius darbus, pasidalinti darbo patyrimu, atskleisti, kuriais metodais jie pasiekia laimėjimus.

Tačiau faktai rodo, kad daugelis laikraščių nepakankamai įtraukia į savo darbą žemės ūkio pirmūnus, praktikus, specialistus. Štai pavyzdys: Krasnojarsko krašte — tūkstančiai pirmūnų, vien tik tai Socialistinio Darbo Didvirių apie du šimtus. O laikraštyje „Krasnojarskij rabočij“ per pastaruosius du mėnesius pasisakė tik 8 kolūkiečiai, traktorininkai ir brigadininkai.

Redaktorių pasitarime buvo kritikuojami rimti trūkumai ir klaidos eilėje laikraščių, konkrečiai, laikraščiuose „Kurskaja pravda“, „Rabočij putj“ (Smolensk), „Brianskij rabočij“, „Selskoje choziaistvo“, „Literaturnaja ga-

zeta“. Smolensko laikraštyje „Rabočij putj“ mažai nusimanančių etatinių redakcijos bendradarbių straipsniai spausdinami su kolūkių pirmininkų, brigadininkų, grandininkų, gyvulininkų parašais. Netikusi, ydinga praktika! Tik ta sąlyga, jeigu spaudoje plačiai dalyvauja darbininkai, kolūkiečiai, inteligentija, tarybinis ir partinis aktyvas, laikraščiai ir žurnalai gali giliai, visapusiškai, nusimanant reikale nušviesti partijos jiems išskeltus uždavinius, tikrai būti kolektyviniais propagandistais, agitatoriais ir organizatoriais.

Nušviesti žemės ūkio vystymo klausimus atsižvelgiant į vietines sąlygas, kelti savo puslapiuose konkrečius, itin opias problemas, labiau gilintis į kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių, partinių ir tarybinių organizacijų kasdieninę praktinę veiklą; sumaniai apibendrinti ir skleisti priešakinį patyrimą — štai ko dabar reikalaujama iš mūsų laikraščių ir žurnalų.

Reikia pasakyti, kad spaudoje esama rimtų trūkumų ir nušviečiant tolesnio pramonės vystymo ir ypač plataus vartojimo prekių gamybos smarkaus padidimo uždavinius. Laikraščiai neatskleidžia didžiulių rezervų, kuriuos turi pramonės įmonės. Yra žinoma, kad daugelyje įmonių nepakankamai išnaudojami labai našūs įrenginiai, blogai organizuotas technologinis procesas, žemas darbo našumas. Laikraščiai turi nukreipti pramonės darbuotojų iniciatyvą, išradėjų mintį į tai, kad būtų ieškoma rezervų produkcijos gamybai smarkiai padidinti neplečiant gamybinių plotų.

Spauda turi pliekti tuos darbuotojus, kurie biurokratiškai žiūri į tarybinių žmonių materialinius-buitinius poreikius, gamina menkos kokybės produkciją. Reikia daugiau skirti dėmesio darbo žmonių buitines klausimams, nušviesti spaudoje ir gyvenamųjų namų statybą, ir būtų paskirstymą, ir liaudies vartojimo reikmenų gamybą, ir prekybos organizavimą.

Viešumas, vieša kritika spaudoje — galinga priemonė trūkumams taisyti ir žemės ūkio srityje, ir pramonės srityje. Partija moko nenusiraminti, o aktyviai kovoti už trūkumų išgyvendinimą, atvirai ir tiesiai kalbėti apie juos. Kritika turi būti aštri, gili ir konkreti, skatinanti įveikti trūkumus, rodanti, kaip juos ištaisyti.

Spauda — toliausiai šaudantis mūsų partijos idėjinis

ginklas. Mes galime, jeigu gerai parinksime laikraščiams ir žurnalams medžiagą, pataikyti į taikinį iš daugelio tūkstančių kilometrų nuotolio, atskleisti trūkumus visuose mūsų didžiulės šalies kampeliuose.

Spaudoje spausdinamoji medžiaga apie geriausius darbo pavyzdžius, apie priešakinį patyrimą, apie trūkumus gali padaryti reikalingą poveikį tikrai tuo atveju, jeigu ji parašyta nusimanant reikale, jeigu ji gili ir įdomi savo turiniu. Deja, laikraščiuose ir žurnaluose dar būna daug paviršutiniškumo, šablono, kartojimo. Formaliai kai kuriuose straipsniuose viskas teisinga, nėra klaidų, bet ir naudos iš jų sunku laukti. Visa, kas parašyta tokiame straipsnyje, senų seniausiai žinoma, aštrūs klausimai apeiti, straipsnis nieko nepaliečia.

Daugeliui mūsų laikraščių trukdo rėksmingumas, vaikišmasis triukšmingų frazių. Tam reikia padaryti galą. Mažiau tauškėjimo, bendrų samprotavimų ir deklaracijų, daugiau rodyti gyvą reikalą, kasdieninį praktinį darbą kolūkiuose, MTS ir tarybiniuose ūkiuose, fabrikuose ir gamylose, rajonuose ir srityse! Jeigu laikraščio redakcija nutarė pasisakyti vienu ar kitu klausimu, ji turi nuodugniai išstudijuoti tą klausimą, kad laikraštyje spausdinama medžiaga būtų išsami ir solidi. Redaktorių turi mokėti teisingai parinkti bendradarbius, apsupti laikraštį neredakciniu autoriniu aktyvu.

Šalyje vystomas pasirengimas pavasario sėjai. Reikia parodyti spaudoje, kaip ruošiasi sėjai kolūkiai, MTS ir tarybiniai ūkiai, kaip organizuotas grūdinių, techninių kultūrų ir bulvių sėklos supylimas, traktorių ir kitų mašinų remontas, kadru parengimas visoms žemės ūkio gamybos šakoms. Ypatingai svarbu, kad spauda kontroliuotų gyvulių žiemojimo kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose eigą.

Partinė ir tarybinė spauda jau ne kartą yra įrodžiusi savo sugebėjimą garbingai įvykdyti atsakingus uždavinius, kuriuos jai keldavo Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė. Galima neabejoti, kad ir dabar, kai tarybinė liaudies sprendžia istorinį uždavinį smarkiai pakelti socialistinį žemės ūkį ir sudaryti liaudies vartojimo reikmenų gausumą, partijos vadovaujama spauda bus jai keliamų reikalavimų aukštumoje.

1953 M. GRUODŽIO 4 D.
„PRAVDOS“ VEDAMASIS

Geriau vadovauti kolūkinei gamybai

(iš „Socializmo keliu“ kolūkio partinės organizacijos ataskaitinio-rinkiminio susirinkimo)

Įvyko „Socializmo keliu“ kolūkio pirminės partinės organizacijos ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas. Pranešimą apie kolūkio pirminės partinės organizacijos darbą padarė pirminės partinės organizacijos sekretorius drg. Vikanis.

Pranešėjas pažymėjo, kad partinė organizacija ataskaitiniame laikotarpyje pagerino savo veiklą, daugiau dėmesio skyrė politinio-aiškinamojo darbo vedimui, gamybiniam klausimams, dėl ko kolūkis šiais metais sėkmingiau susitvarkė su ūkiniais uždaviniais. Buvo išplėsti pasėlių plotai, pakilo laukų derlingumas.

Tačiau greta pastektų laimėjimų pirminė partinė organizacija prileido gana daug stambių trūkumų. Apie juos kalbėjo savo pranešime drg. Vikanis, taip pat diskusijose dalyvavę komunistai.

Stambiu trūkumu susirinkimas pripažino tą, kad partinė organizacija mažai skyrė dėmesio TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarime išskeltų uždavinių įgyvendinimui.

Agitkolektyvas, susidedantis iš 24 agitatorių, dirba silpnai, agitatoriai drg. drg. Tunaitis, Ramanauskas retai praveda pasikalbėjimus su kolūkiečiais.

Komunistai drg. drg. Gužas, Vipas aštriai kritikavo partinės organizacijos sekretorių drg. Vikanį už daleistų trūkumus vystant visuomeninę gyvulininkystę. Kolūkyje neįvykdytas stambiųjų raguočių fermos sukomplektavimo planas, gaunama žema produkcija. Fermos vedėjas drg. Ciučelis į savo pareigas žiūri abejingai.

Aštriai buvo kritikuotas III-ios laukininkystės brigados brigadininkas komunistas drg. Ramanauskas. Jo vadovaujamoje brigadoje gauti žemi derliai, patrusi darbo drausmė.

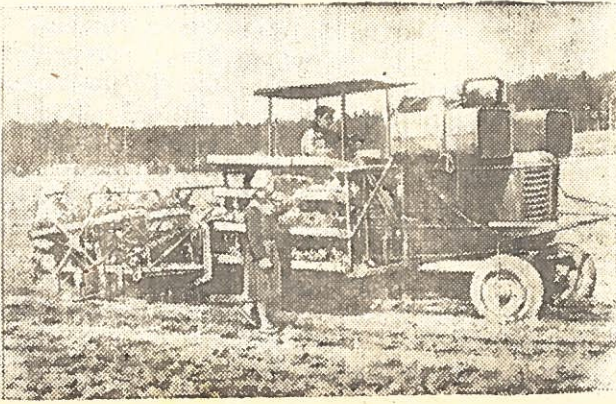
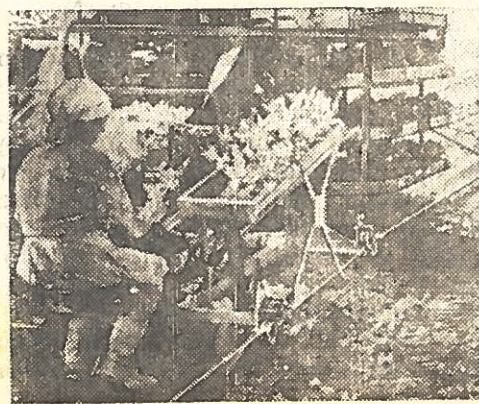
Komunistai drg. drg. Tunaitis, Gužas kritikavo partinės organizacijos sekretorių už silpną vadovavimą komjaunimo organizacijai, moterų tarybos darbui, už nesirūpinimą komunistų politinio-idėjinio lygio kėlimu.

Partinė organizacija savo priimtame nutarime numatė konkrečias priemones darbui pagerinti, pirminės partinės organizacijos sekretoriumi išrinko drg. Sabastinavičtenę.

B. Palušnis

Klasės komjaunimo grupės iniciatyva

Kamajų vidurinės mokyklos XIa klasės komjaunimo grupė kiekvieną savaitę susirenka į atvirus susirinkimus su nesąjunginiais jaunuoliais. Čia jie susipažįsta su naujais šalies vidaus gyvenimo ir tarptautiniais įvykiais, o taip pat apsvaisto klasės mokymosi eigą. Klasės susirinkimuose, lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojai mokyti. Kupetytei vadovaujant, apsvaistytas A. Vienuolio romanas „Puodžiūnkiemis“. J. Adomaitis

NAUJA TECHNIKA — ŽEMĖS ŪKIUI

Mašina kvadratiniam daržovių daigų sodinimui. Kairėje — mašinos dalis, dešinėje — bendras vaizdas.

TASS'o spaudos klišė.

Visuomeninei gyvulininkystei — tvirtą pašarų bazę

Pavyzdingas gyvulininkystės patalpų paruošimas visuomeninių gyvulių žiemojimui, tvirtos pašarų bazės sukauptas nulemia tolesnį visuomeninės gyvulininkystės išvystymą, gyvulių produktyvumo pakėlimą, užtikrina sėkmingą TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimo uždavinių gyvulininkystės klausimais vykdymą.

Mūsų kolūkio kolūkiečiai priėjo vieningos nuomonės, kad reikia nedelsiant imtis priemonių gyvulių skaičiui padidinti. Tam, kad visa tai įvykdyti, reikėjo sukurti tvirtą stambiųjų ir sultingųjų pašarų bazę.

Šiais metais mūsų kolūkyje buvo žymiai išplėsti daugiamečių žolių, pašarinių šakniavaisių, bulvių ir ganyklinių pievų plotai. Jeigu pernai daugiamečių žolių buvo nuimta nuo 180 ha, tai šiemet buvo nušienauta nuo 250 hektarų. Geros kokybės šienas buvo gautas iš 150 hektarų ganyklinių pievų. Žymiai buvo išplėsti šakniavaisių, bulvių ir silosinių kultūrų plotai.

Nuolat kyla gyvulininkystės fermų produktyvumas ir pajamingumas. Pavyzdžiui, 1952 metais iš kiekvienos melžiamos karvės per metus vidutiniškai buvo primelžta po 833 kilogramus pieno. Šiais metais per 11 mėnesių iš kiekvienos karvės primelžta po 976 kg, o metų pabaigoje pieno išmilžis iš kiekvienos melžiamos karvės sieks nemažiau kaip po 1150—1200 kg pieno.

Geresnių rezultatų pasiekė paskiros karvių melžėjos. Štai, melžėja drg. Jasiūnaitė iš kiekvienos jos prižiūrimų 12 karvių išaugino 12 veršelių.

* * *
K. BARAVIKOVAS,
„Pergalės“ kolūkio pirmininkas
* * *

Ir iš kiekvienos melžiamos karvės šių metų gruodžio 1 dienai primelžė daugiau kaip po 1060 kg pieno. Visuomeninių gyvulių produktyvumo augimo rodikliai pastebimi ir kitose fermose.

Tačiau vykdam TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimo iškelto uždavinį dėl visuomeninės gyvulininkystės tolesnio išvystymo be kai kurių laimėjimų, mūsų kolūkyje yra ir stambių trūkumų. Stambiaisiais pašarais mes apsirūpinom neblogai. Tačiau siloso, pašarinių šakniavaisių, bulvių ir kitų sultingųjų pašarų pasigaminome neperdidžiausius kiekius. Vidutiniškai apskaičiavus, kiekvienam suaugusiam gyvuliui per visą žiemojimo laikotarpį vienos dienos davinių sudaro 10 kg stambiųjų pašarų, 4 kg siloso, 1 kg sėlenų ir 5 kg šiaudų. Sultingųjų pašarų trūkumas kaip tik trukdo pasiekti dar spartesnį ir didesnį visuomeninių gyvulių produktyvumo pakėlimą, pagerinti veislines gyvulių savybes. Dėl to, gyvulių šėrimui tenka sunaudoti žymiai daugiau koncentratų, kas pabrangina gyvulininkystės produkcijos savikainą.

Šiems trūkumams išgyvendinti mes numatome žymiai išplėsti daugiamečių ir vienamečių pašarinių žolių plotus, beveik dvigubai padidinti pašarinių šakniavaisių, bulvių bei silosinių kultūrų gamybą. Kartu privalome užtikrinti pastovius ir gausius visų pašarinių kultūrų derlius.

Kolūkio valdyba, padedant kolūkio zootechnikui drg. Makuškai, numatė naujas galimybes ir priemones pašarų bazei žymiai sustiprinti. 1954 metais bus papildomai apsėta daugiametėmis žolėmis 80 ha nusausintos ir sukultūrintos žemės plotas. 40 procentų bus padidinta šakniavaisių ir 70 procentų visų kitų sultingųjų pašarų gamyba. Siekiant žymiai pakelti visuomeninių gyvulių produktyvumą ir žymiai sumažinti gyvulininkystės savikainą 1954 metais įvesime 188 ha plote septynių laukų pašarinę ir prieterminę sėjomainas. Siloso gamybai padidinti nemažą plotą žemės užsėsime mišiniu, kukurūza ir kitomis kultūromis. Kad sutaupti darbo jėgą ir laiką, netoli nuo gyvulininkystės fermų, drg. Kazlauskas vadovaujamoje I-oje laukininkystės brigadoje bus įvesta prieterminė sėjomaina. Čia bus auginamos silosinės kultūros ir nemaža dalis šakniavaisių bei bulvių. Mūsų kolūkio valdyba numatė priemones ir pašarinių kultūrų derlingumui pakelti. Ateinantį pavasarį visus daugiamečių žolių pasėlius, šakniavaisius ir bulves patrešime mineralinėmis ir vietinėmis trąšomis, duodami jį ha po 150 kg mineralinių trąšų ir po 25—30 tonų mėšlo.

Nuolat stiprindami pašarų bazę, mes numatome sekantiems metais žymiai pakelti gyvulių produktyvumą ir iš kiekvienos melžiamos karvės gauti ne mažiau kaip po 1700 kg pieno. Mūsų žemės ūkio artelės nariai nesigailės jėgų TSKP CK rugsėjo Plenumo iškeltiesiems uždaviniams vystant visuomeninę gyvulininkystę įgyvendinti.

Gerinti kultūros įstaigų darbą

(SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ APŽVALGA)

Vykusioje kultūros įstaigų apžiūroje aktyviai dalyvavo ne tik klubų-skaityklų, bibliotekų ir kultūros namų darbuotojai, bet ir kultūros įstaigų aktyvistai. Redakcijai siunčiamuose laiškuose jie rašo apie tai, kokius rezultatus davė kultūros įstaigoms apžiūra, kaip jos pertvarkė savo darbą pagal TSKP CK rugsėjo Plenumo nutarimus. Grieta su tuo skaitytojai taip pat signalizuoja apie vis dar tebesančius trūkumus aptarnaujant gyventojus kultūriniai.

Skaitytojas drg. A. Dobilas iš „Naujo gyvenimo“ kolūkio savo laiške rašo, kad vietos klubo-skaityklos vedėja drg. Žlobienė ne kartą kritikuota už apsilėidimą spaudoje ir kultūros darbuotojų gamybinuose pasitarimuose, tačiau reikalingų pataisų iš kritikos nepadarė.

„Klube-skaitykloje vedėja retas svečias, — rašo drg. A. Dobilas. — Patalpos blogos, neapšildomos, nepapuoštos. Laikraščiai ir knygos išmėtyti ant stalų ir grindų...“

Baigdamas laišką, A. Dobilas perduoda „Naujo gyvenimo“ kolūkio kolūkiečių pagėdavimą artimiausiu metu matyti savo klubo-skaityklą tvarkingą.

nimo“ kolūkio kolūkiečių pagėdavimą artimiausiu metu matyti savo klubo-skaityklą tvarkingą.

Laikraščio skaitytojas I. Žuklys iš Kamajų rašo, kad „Kamajuose“ sunku gauti gerų tarybinių knygų. Viešoji biblioteka (vedėja drg. Baltūnaitė) dažnai nedirba. Knygos išsirinkti sunku, nes nėra pilnų katalogų. Negalima gauti tokių veikalų, kaip, A. N. Ostrovskio „Audra“, Gončarovo „Skardis“ ir kt.

Drg. Dagys iš „Nemunėlio“ kolūkio savo laiške rašo, kad paskutiniu metu pablogėjo vietos klubo-skaityklos darbas. Vedėja drg. Sapožnikovaitė ne visuomet laiku atidaro įstaigą, dėl ko kolūkiečiai skaityklos darbo valandomis negali į ją įeiti.

Pacituotieji ir eilė kitų skaitytojų laiškuose iš vietų liudija, kad eilėje rajono kultūros įstaigų darbas dar nepatenkinamai tvarkomas. Rajono kultūros skyriaus ir priemonių sudarytų tarybų pareiga imtis visų reikiamų priemonių esantiems trūkumams pašalinti.

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Sutvarkyti darbdienų apskaitą“

Tokia antraštė „Po Spalio vėliava“ laikraščio Nr. 89(316) patalpintoje korespondencijoje kritikuota „Jaunosios Gvardijos“ kolūkio sąskaitininkė Tuskaitė už darbdienų apskaitos bei viso apskaitinio darbo apleidimą.

Rajono žemės ūkio skyriaus vedėjas drg. Stallonis

redakcijai pranešė, kad iškelti faktai teisingi. Darbdienų apskaitos klausimas buvo apsvaistytas kolūkio valdybos posėdyje, o sąskaitininkė Tuskaitė už darbo sužlugdymą iš pareigų atleista. Naujai paskirtas sąskaitininkas darbdienų apskaitą sutvarkė.

SUKAUPKIME DAUGIAU VIETINIŲ TRĄŠŲ

Viena iš svarbiausių priemonių žemės ūkio kultūrų derlingumui kelti — tai vietinių trąšų sukauptas padidindamas. Plačiu mastu naudoti mėšlą, organizuoti pūdinų ir organinių-mineralinių mišinių paruošimą bei naudojimą, siekiant padidinti per artimiausius 2—3 metus tręšimą kolūkiuose organinėmis trąšomis 1,5—2 kartus, palyginti su 1952 metais.

Daugiausia mūsų kolūkiečiai gali sukaupti mėšlo, kuris yra svarbiausia ir vertingiausia visų žemės ūkio kultūrų trąša. Tręšiant mėšlu įterpiama į dirvą visos reikalingos augalams augti ir vystytis medžiagos. Mėšlas ne tik didina žemės ūkio kultūrų derlių, bet ir užtikrina jo pastovumą per eilę metų. Patreštos mėšlu dirvose augalai geriau pakenčia sausrą, šaltį ir kitas nepalankias oro sąlygas.

Tyrimo įstaigų yra nustatyta, kad kiekviena į dirvą įnešta mėšlo tona padidina sėjomainos kultūrų derlių mažiausiai vienu centneriu grūdų.

Siekiant padidinti mėšlo kiekį, reikia kraikui plačiai naudoti durpes. Mūsų respublikoje yra didžiausi plotai aukštutinio tipo durpių. Tokios durpės yra šviesiai ru-

dos spalvos ir jose matosi dar nespėjusių sutrūnyti augalų liekanos — samanų stiebeliai ir šaknys. Šios rūšies durpės netinka tiesioginiam laukų tręsimui, bet yra geriausia medžiaga tvartams krekkti.

Dar ne visuose kolūkiuose yra specialiai įrengtos mėšlėdės. Nesant jų, mėšlą reikia laikyti specialiai paruoštose gyvulininkystės fermų teritorijose aikštelėse arba lauke didelėse ir gerai suslėgtose krūvose, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 3—4 metrai ir aukštis — ne mažiau kaip 1,5—2 metrai. Mėšlavietės reikia pakreikti durpių arba kapotų šiaudų 20—40 centimetrų sluoksniu, o sukauptas krūvas taip pat apibarstyti durpėmis arba kapotais šiaudais. Vežant mėšlą į lauką žiemą, jis kraunamas į gerai suslėgiamas dideles krūvas, kurių kraunama maždaug po vieną krūvą vienam hektarui.

Dabar svarbią vietą kaupiant vietines trąšas turi įvairių rūšių kompostai. Durpės kompostuojamos su mėšlu, įvairiomis ūkinėmis atmatomis, paukščių išmatomis, sru-tomis ir t. t.

Kompostui paruoštos durpės ir prie jų vartojami priedai sukraunami į 1,5—2 m. aukš-

čio ir iki 3 m pločio į viršų vis siaurėjančias krūvas.

Komposto krūvas kraunant reikia gerai suspausti, o kad greičiau perpūtų — kas 1—2 mėnesius perkasinėti sumaišant visą komposto masę. Tręsimui kompostas tinka tada, kai jo masė yra gerai perpuvusi, susmulkėjusi, vienalytė ir juoda. Ruošiant durpių-mėšlo kompostą, mėšlo dedama nuo vieno dešimtadalio iki pusės visos komposto masės. Daugiau mėšlo reikia dėti kompostuojant žiemos metu. Krūvos kraunamos sluoksniuojant durpes su mėšlu. Kompostuojant žiemos metu mėšlą reikia dėti ant 20—30 cm storio durpių sluoksnio krūvelėmis po 50 kg svorio, 20—30 cm protarpiais, paskui pilti kiek storesnį durpių sluoksnį ir vėl dėti mėšlą lizdais. Taip ruošiant kompostą žiemą, durpės mažiau iššala. Ruošiant durpių-mėšlo kompostą naudojama vienai tonai pridėti 10—20 kg fosforitmilčių.

Tokiu būdu sprendžiant vietinių trąšų sukauptimo klausimą reikia žinoti, kad kompostų ruošimas yra labai didelis rezervas organinėms trąšoms padidinti. Šiuo klausimu reikia nedelsiant užsukti ir tuojau pat pradėti

kompostų gamybą, kad iki ateinančių metų sėjos būtų jų sukaupta maksimalūs kiekiai.

Ākademikas Lysenka nurodo, kad, norint padidinti žemės ūkio kultūrų derlius nejuodžemio juostoje, kurioje randasi ir mūsų respublika, reikia, šalia žytaus mėšlo ir durpių-mėšlo kompostų kiekio padidinimo, plačiai naudoti mineralines trąšas, ypač fosforines — superfosfatą, sumaišytą su puvenomis arba su kompostu, o taip pat fosforinius miltus, kompostuotus su mėšlu arba durpėmis. Panaudojant po 2—3 centnerius vienam hektarui superfosfato, sumaišyto prieš tręšiant juo dirvą su 1—2 tonomis, o dar geriau su 3—5 tonomis puvenų arba kompostu, kaip nurodė V. I. Lenino vardo Visasąjunginės žemės ūkio akademijos eksperimentiniame ūkyje bandymai, gaunami žeminių kviečių derliai, kurie lygūs derliams, gaunamiems tame pat dirvožemyje, panaudojant 30—40 tonų mėšlo.

Svarbu išnaudoti dar vieną vietinių trąšų sukauptimo galimybę: kolūkiuose galima surinkti nemažus kiekius pelenų, kurie yra vertinga trąša. Pelenuose yra kalio 10—15 procentų ir fosforo 3—4 procentai. Kiekviename kol-

ūkyje reikia organizuoti pelenų surinkimą iš kolūkiečių. Vienoje kolūkiečio krosnyje susikaupia per metus 1,5—2 centneriai pelenų. Jeigu visi kolūkiečiai rinktų šiuos pelenus į vieną vietą, tai jais būtų galima patrešti nemažus plotus pasėlių. Tręšimo normos priklauso nuo pelenų kokybės. Grūdinėms kultūroms duodama lapuočių medžių pelenų 4 centneriai, spygliuočių — 10 centnerių ir durpių — 60 centnerių vienam hektarui. Daržovinėms kultūroms tręšimo normos turi būti dvigubai padidintos.

Paukščių išmatos naudojamos daržovėms ir šakniavaisiams papildomai tręšti (duodama po 3—6 centnerius vienam hektarui).

Dideli vietinių trąšų rezervai slypi kolūkiuose. Juos reikia tik pilnutinai išnaudoti. Kolūkių valdybos, laukininkystės brigadų brigadininkai, gyvulininkystės fermų vedėjai, žemės ūkio specialistai privalo dėti visas pastangas, kad kuo daugiau būtų sukauptas ir panaudotas vietinių trąšų.

V. KAZLAUSKAS,
Žemės ūkio ir paruošų ministerijos vyr. žemdirbystės valdybos trąšų skyriaus vyriausiasis agronomas

Pagerinti laisvanoriškos sporto draugijas „Kolūkietis“ darbu

Dideli ir atsakingi uždaviniai tenka komjaunimo, fizikultūrinėms ir LSD „Kolūkietis“ organizacijoms vykdamas Komunistų partijos iškeltus uždavinius fizinės kultūros ir sporto srityje mūsų rajono kolūkiuose. Laisvanoriškos sporto draugijos „Kolūkietis“ įsteigimas žymiai padėjo toliau vystyti kūno kultūrą ir sportą kolūkiečių tarpe. Rajono kolūkiuose buvo organizuoti 24 sporto kolektyvai. Neblogų rezultatų pasiekė „Duokiškio“, „Ragelių“, „Pergalės“ ir eilės kitų kolūkių sportininkai. Čia buvo organizuotos futbolo, tinklinio, krepšinio ir kitos sporto sekcijos. Tačiau dauguma kolūkių sporto kolektyvų jokios veiklos neparodė. Štai, pavyzdžiui, „Tarybų Lietuvos“ „Socializmo keliu“, „Nemūnėlio“ ir eilės kitų kolūkių sportininkai neturi sportinių įrengimų, inventoriaus, tinkamai paruoštų visuomeninių instruktorių bei teisėjų. Dėl viso to sportinis darbas kaime pravedamas nepatenkinamai, neužtikrintas masinis kolūkiečių dalyvavimas sportiniame judėjime.

Nepatenkinama LSD „Kolūkiečio“ veikla galima paaiškinti tuo, kad šiuo svarbiu klausimu mažai domisi rajono sveikatos apsaugos skyrius. LSD „Kolūkiečio“ rajoninė taryba (pirmininkas Malca), galima sakyti, irgi nieko nenuveikė. Tik prasidėjus respublikos LSD „Kolūkiečio“ žemutinį fizikultūros kolektyvų apžiūrai už sportinio darbo išvystymą 1953-1954 metais ir komjaunimo rajono komitetui apsvačius LSD „Kolūkiečio“ veiklą, buvo perrinkta nauja rajoninė draugijos taryba, imtasi priemonių jos darbu pagerinti.

Naujai išrinkta LSD „Kolūkietis“ rajoninė taryba (pirmininkas drg. Puluikis), vykstant sportinei apžiūrai, iš pagrindų turi pagerinti vadovavimą kolūkių sporto kolektyvams, užtikrinti sėkmingą pasiruošimą žiemos sporto sezonui. Būtina atitinkamoje organizacijoje kelti kaimo sportinių kolektyvų finansavimo klausimą, kad sportininkai būtų aprūpinti slideimis, pačiužomis ir kitu sportiniu inventoriumi.

Rimta dėmesį į fizikultūrinio darbo pagerinimą kolūkiniame kaime turi atkreipti rajono kultūros skyrius, aprūpinant klubus-skaityklas metodine sportine literatūra, užsakant sekantiems metams fizikultūrinį laikraščius bei žurnalus.

Siekiant pagerinti LSD „Kolūkietis“ darbą, rimti uždaviniai iškyla komjaunimo organizacijoms. Jos privalo glaudžiai bendradarbiauti su sportiniais kolektyvais, padėti jiems, rodyti iniciatyvą rengiant įvairias masines priemones, organizuoti jaunimo tarpe kai kurio sportinio inventoriaus pasigaminimą savo jėgomis. Tik bendras ryžtingas pirminių komjaunimo organizacijų ir sportinių kolektyvų darbas rengiantis sportinei žiemai, pravedant apžiūrą, užtikrins naują kolūkių sporto kolektyvų veiklos pagyvėjimą, kaimo sportininkų meistriškumo pakėlimą, masinį jų dalyvavimą sportinėje veikloje.

A. ŠIMAITIS,

Rajono sveikatos apsaugos skyriaus vedėjo pavaduotojas fizinės kultūros ir sporto reikalams

UŽSIENIO SPAUDA APIE PASITARIMĄ BERMUDŲ SALOSE

NIUJORKAS, XII. 6 d. (TASS). Agentūros Asošieited Pres korespondentas praneša iš Bermudų salų, kad nors trijų valstybių užsienio reikalų ministrai yra pasiruošę preliminariniu būdu priimti Tarybų Sąjungos pasiūlymą dėl keturių valstybių pasitarimo Berlyne, tarp jų kilo nesutarimai dėl pasitarimo sušaukimo laiko.

Kaip nurodo korespondentas, Jungtinės Valstybės, prieštaraudamos prieš „visokį atidėliojimą“, šiuo atveju siekia, kad Prancūzija paspartintų „Europos gynybinės bendrijos“ („Europos armijos“) plano ratifikavimą.

Kaip praneša agentūros Asošieited Pres korespondentas iš Bermudų salų, po Eizenhauerio, Čerčilio ir Bido pasitarimo gruodžio 5 d. buvo paskelbtas šis komunikatas: „Delegacijų vadovai, savo užsienio reikalų ministrų lydimi, šiandien dienos metu toliau tęsė savo derybas. Apšvarstę atsakymą į tarybinę notą, jie pradėjo parengtinį pasikeitimą nuomonėmis Europos gynybinės bendrijos klausimu“.

Agentūra Asošieited Pres nurodo, kad „delegacijų vadovai iš esmės buvo neteisingai paminėti, nes prancūzai paskelbė, kad Lanjelis pasitarime nedalyvavo“.

Agentūros Asošieited Pres korespondentas pažymi, kad gruodžio 5 dienos pasitarime premjero Lanjelio „nebuvo, į ką buvo atkreiptas dėmesys“, ir į savo vietą jis atsiuntė Bido. „Už posėdžio salės ribų, — rašo korespondentas, — pasklido gandas, kad Lanjelis siekia atsiboti nuo vidinės politinės kovos Eu-

ropos armijos klausimu, nes jis tikisi būti išrinktas Prancūzijos prezidentu“.

Agentūros Junaited Pres korespondentas Bermuduose taip pat praneša, kad Lanjelio nebuvimas pasitarime su Eizenhaueriu ir Čerčiliu „įgavo dar labiau kuriozinį pobūdį, nes jis šiandien dienos metu pozavo fotografams ir vaikštinėjo apie „Midošn Klab“ (pastatas, kur vyksta pasitarimas) kartu su dviem padėjėjais“.

Korespondentas spėlioja, kad Lanjelio liga, gal būt, yra „diplomatinė“, ir priduria: „Daug kas mano, kad premjeras yra taip suinteresuotas Prancūzijos prezidento rinkimais, jog tai verčia jį būti atsargiu ir jokiū būdu nesikišti į Europos armijos klausimo svarstymą“.

Kaip praneša agentūros Asošieited Pres Bermudų korespondentas, oficialūs atstovai nustatė „visišką slaptumą“ pasitarimo darbo atžvilgiu. (ELTA).

PARYŽIUS, XII. 6 d. (TASS). Agentūros Frans Pres ir laikraščio „Žurnal du Dimanš“ korespondentų pranešimai iš Bermudų salų liudija apie rimtus prieštaravimus Bermudų pasitarimo dalyvių tarpe atsakymo į tarybinę notą klausimu.

Agentūros Frans Pres korespondentas praneša, kad Jungtinių Valstybių atstovai pareikalavo nustatyti ribotą terminą būsimajam keturių valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarimui Berlyne, prieš ką pasisakė Anglijos ir Prancūzijos atstovai.

Laikraščio „Žurnal du Dimanš“ (kartu laikraščio „Frans-Suar“) korespondentas praneša: „Vakar trijų užsienio reikalų ministrų pasitarime klausimu dėl atsakymo į tarybinę notą dėl keturių valstybių pasitarimo Berlyne sušaukimo kilo nesutarimai...“

Kai dėl Vakarų atsakomosios notos Tarybų Sąjungai, tai pranešama, kad anglai ir prancūzai nori palikti duris atviras svarstyti tarybiniam pasiūlymui sušaukti penkių valstybių atstovų pasitarimą, kai tuo tarpu amerikiečiai yra žymiai labiau nesutaikstomi“.

(ELTA).

PARYŽIUS, XII. 6 d. (TASS). Paryžiaus radijas praneša:

Bermudų pasitarime prezidentas Eizenhaueris pareiškė savo pašnekovams protestą dėl nesantūrių pasisakymų, kurie buvę penktadienį. Todėl trijų delegacijų atstovams Bermudų pasitarime griežtai įsakyta: ateityje jie galės pranešti spaudos atstovams tik oficialiame komunikate esančias žinias. (ELTA).

LONDONAS, XII. 6 d. (TASS). Komentuodamas pranešimus apie nesutarimus, iškilusius aikštėn per pasitarimą Bermudų salose, laikraščio „Sandi Taims“ korespondentas Brendonas pažymi, kad „neseniai darytos užuominos apie didelį amerikinės Tolumų Rytų politikos lankstumą gali pasirodyti šiame etape nepagrįstomis. Prancūzų padėtis labai paini. Lanjelis ir Bido nekalba vienas su kitu“. (ELTA).

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Draugystė vardan taikos

Lapkričio mėnesį Vokietijos Demokratinės Respublikos miestuose ir kaimuose vyko Vokietijos—Tarybų Sąjungos draugystės mėnuo, kurio šūkis buvo stiprinti draugiškus ryšius ir bendradarbiavimą tarp abiejų šalių tautų. Mėnuo buvo stambus įvykis Vokietijos Demokratinės Respublikos gyventojų gyvenime. Vokiečių tauta laiko draugystę su TSRS tautomis svarbiausiu veiksmu taikai išsaugoti ir stiprinti, galinga atrama savo kovoje už vieningą, demokratinę, taikingą Vokietiją.

„Draugystė su Tarybų Sąjunga — gyvybiškai svarbus klausimas vokiečių tautai“. Šiuo šūkiu vyko visos mėnesio priemonės — darbo žmonių susirinkimai ir mitingai, darbininkų, valstiečių, inteligentijos atstovų, aplankusių Tarybų Sąjungą, pasisakymai. Iš TSRS į Vokietijos Demokratinę Respubliką mėnesio proga atvyko kultūros veikėjų delegacija. Ją sudarė mokslininkai ir gamy-

bos novatoriai, kolūkiečiai ir artistai. Visur, kur tik pasirodydavo tarybinės liaudies pasiuntiniai, jie buvo nuosirdžiausiai priimami.

Mėnuo su nauja jėga parodė, kad draugystės su Tarybų Sąjunga idėja giliai įstrigo į vokiečių tautos sąmonę. Tik lapkričio mėnesį į Vokietijos—Tarybų Sąjungos draugystės draugiją įstojo daugiau kaip 100 tūkstančių naujų narių.

Tarybiniai pasiuntiniai visur matė kaip VDR darbo žmonės skiria visas savo jėgas didžiajam naujojo gyvenimo statybos procesui, kaip respublikoje kurtami visos vokiečių tautos nacionalinės vienybės pamatai demokratinėje, taikingoje valstybėje. Jie matė praktinius rezultatus naujojo VDR vyriausybės ir Vokietijos Vieningosios socialistų partijos kurso, kurio tikslas toliau stiprinti respubliką politiniu ir ekonominiu atžvilgiu, žymiai pagerinti gyventojų gyvenimo sąlygas, suartinti ir nustatyti abiejų šalių dalių vokiečių savitarpio supratimą, ir kuris

tuo būdu, leidžia siekti Vokietijos vienybės demokratinio pagrindu.

Vokietijos—Tarybų Sąjungos draugystė kuriama ant tvirtų pamatų. Jos gaivinantią jėgą sudaro abiejų šalių tautų savitarpio interesai ir bendra kova už taiką.

Kolonijinė Afrika buda

Anglų valdžios organai rimtai susirūpinę nacionalinio išsivadavimo judėjimo augimu savo afrikinėse kolonijose. Lapkričio 30 d. jie nuvertė stambiausios Ugandos provincijos čiabuvių karalių Bugandy ir įvedė ten nepaprastą padėtį. Šiuos represinius veiksmus sukėlė tai, kad aukščiau nurodytas čiabuvių karalius, liaudžiai reikalaujant, pasisakė už nepriklausomybės suteikimą Ugandai.

Uganda — viena iš Anglijos kolonijų Rytų Afrikoje — yra medvilnės tiekėjas Anglijai. Baisus skurdas, tamsumas ir obskurantizmas apibūdina šios kolonijos gyventojų gyvenimo sąlygas. Štai vienas iš liudininkų neseniai pateiktų užsienio spaudoje pasisakymų, — „...Keliauto-

jas mato prieš save siaubingą vaizdą: žmonės, panašūs ne į žmones, o greičiau į skeletus-šmėklas, apsirengę kažkokiais skarmalais. Kiekviename žingsnyje luoš, prašantieji išmaldos. Juos dar pačiame amžiaus gražume sužalojo savivaliavimas ir tikrai katorgiškas darbas...“.

Ugandoje, kaip ir kitose anglų kolonijose Afrikoje, valstietį smaugte smaugia žemės neturėjimas. Visas geriausias žemes yra užėmę baltieji kolonizatoriai. Nuo gimimo iki pat mirties Ugandos čiabuvis, auginantis medvilnę, yra apraizgytas baltojo palūkininko skolų tinklais. Jis atiduoda jam du trečdalius surinkto derliaus — trečdalį už skolą ir trečdalį mokėdamas procentus. Ne mažiau kaip ketvirtadalis derliaus nueina į kolonizatorių kišenes įvairių rinkliavų pavidalu.

95 procentai vietinių Ugandos gyventojų neraštingi. Yra šimtai kaimų, kur nežinoma apie jokią medicininę pagalbą. Epidemijos, — šie neišvengiami bado ir skurdo palydovai — kasmet pakerta dešimčių tūkstančių gyventojų gyvybę.

Bėt dabar ir Ugandoje, — kuri dar neseniai buvo viena iš labiausiai užgautų Anglijos kolonijų — liaudis kyla nacionalinio išsivadavimo kovai. Jai vadovauja darbininkų klasė, kuriai atstovauja medvilnės plantacijų, medvilnės valymo ir cukraus gamyklų bei kitų įmonių darbininkai. Apie darbininkų klasę telkiasi ir valstietija. Didelę reikšmę aktyvizuojant šią kovą turi įvykiai kalmytinėje su Uganda kolonijoje Kenijoje. Ten jau daugiau kaip metai anglų kariuomenė faktiškai veda nepaskelbtą karą prieš nacionalinio išsivadavimo judėjimą. Nepaisant kruvino teroro, anglų kolonizatoriams nepavyksta paklupdyti Kenijos liaudį. „Kenijoje, — skundžiasi „Manchester Gardian“, — mes esame tiek pat toli nuo tikslo, kaip ir prieš metus“.

Dabar nubudo ir Uganda. Jos liaudis, kaip ir viso Afrikos žemyno tautos, vis aiškiau supranta, kad tik nacionalinės nepriklausomybės iškovojimas įgalins ją likviduoti skurdą ir kolonijinę priespaudą. V. Charkovas

Redaktorius A. STAŠYS